

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
ФАКУЛЬТЕТ «ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА ГРАФІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з навчально-педагогічної роботи

Соболев О.В.

04 2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОМПОЗИЦІЯ»
У НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧІЙ МАЙСТЕРНІ
КНИГИ**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»

Освітньо-професійна програма «Графіка»

Робоча програма з дисципліни «Композиція» у навчально-творчій майстерні книги для студентів 3- 4 курсів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», освітньо-професійної програми «Графіка».

«5» квітня, 2019 року

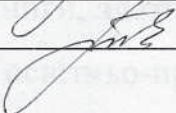
Укладач програми – ст.викл. Чайка Л.Е.

УЗГОДЖЕНО:

Декан факультету «Образотворче мистецтво» В. Я. Шевченко

Декан факультету «Аудіовізуальні мистецтва

та заочне навчання» М. І. Токар

Завідувач навчально-методичного відділу Г. О. Жернокльова

РОЗГЛЯНУТО:

на засіданні кафедри графіки «8» квітня 2019 р.

протокол № 9.

В. о. завідувача кафедри графіки О. В. Іващенко

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Методичною радою ХДАДМ «_____» _____ 2019 р.,

протокол № _____

АНОТАЦІЯ

до навчальної дисципліни «Композиція книги»

Дисципліна «Композиція книги» належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки художника-графіка в навчально-творчій майстерні книги за освітньо-професійною програмою «Графіка». У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться зі специфікою комплексного оформлення книги, методикою створення книжкової ілюстрації, вдосконалюють фахову майстерність шляхом виконання практичних завдань.

Дисципліна вивчається студентами 3, 4 курсів денної та заочної форми навчання і має забезпечити необхідними компетенціями та належним рівнем професійної підготовки фахівців мистецтва книги, здатних виконати дипломну роботу бакалавра та продовжити навчання за освітньо-професійною програмою магістра.

ANNOTATION

to educational discipline «The Composition of the Book»

The subject “The Composition of the Book” is one of the subjects free chosen by students that gives the professional training of the graphic artist in the creative workshop of the book according to the educational professional program «Graphics». In the process of studying the discipline students get acquainted with the specifics of the complex design of the book, the method of creating a book illustration, professional mastery with the help of fulfilling practical tasks.

The subject is studied by the students of 3, 4 courses of day and correspondence forms of study and is aimed at ensuring modern level of professional training of specialists in Art of Book which is able to compete publishing field and art creative projects.

I. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «КОМПОЗИЦІЯ»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО:	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3 курс: 11 ; 4 курс: 9 ; Кваліфікаційна робота бакалавра: 5	Галузь знань <i>02 «Культура і мистецтво»</i>	Професійної підготовки	
	Спеціальність <i>023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»</i>		
Модулі – 3 курс: 4 4 курс: 4	Освітньо-професійна програма «Графіка» (навчально-творча майстерня книги)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 750		3, 4	3, 4
		Семестри	
	5 – 8	5 – 8	
Тижневих годин для денної форми навчання: 5 семестр: 5 годин 6 семестр: 6 годин 7 семестр: 5 годин 8 семестр: 6 годин аудиторних – 300/49 ; кваліфікаційна робота бакалавра – 150/20,5 ; самостійної роботи студента – 300/680,5	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		3, 4 курс: 8	–
		Практичні	
		3, 4 курс: 292 год.	3, 4 курс: 49 год.
		Аудиторні	
		3, 4 курс: 300 год.	3, 4 курс: 49 год.
		Самостійна робота	
		3,4 курс: 300 год.	3, 4 курс: 680,5 год.
		Вид контролю: <i>екзаменаційні перегляди</i>	

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 50% / 50% , для заочної форми навчання – 9% / 91%.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОМПОЗИЦІЯ»
для студентів навчально-творчої майстерні книги
денної та заочної форми навчання

Дисципліна «Композиція» є основною навчальною дисципліною, що визначає та окреслює фахову спрямованість підготовки художників книги у навчально-творчій майстерні книги на кафедрі графіки Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Мета дисципліни – дати студентам необхідні теоретичні знання та практичні навички роботи над створенням комплексного оформлення книги та книжкової ілюстрації, уміння професійно застосовувати образотворчі засоби композиції та новітні технології що активно впливають на виразність книги.

У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з історією становлення і розвитку мистецтва книги, вивчають специфіку сучасного оформлення книги та особливості додрукарської підготовки оригіналів, опановують образотворчі засоби композиції книги та книжкової ілюстрації, вдосконалюють фахову майстерність шляхом виконання реальних проектів.

При виконанні практичних завдань студенти використовують весь комплекс знань з фундаментальних дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Робота в матеріалі», «Кольорознавство», «Загальний курс композиції», «Шрифт та типографіка».

Згідно з навчальним планом освітньо-професійної програми «Графіка» дисципліна «Композиція» вивчається студентами 3, 4 курсів денної форми навчання у обсязі 750 годин, з них: лекції – 8 годин, практичні аудиторні заняття – 292 години, кваліфікаційна робота бакалавра – 150 годин, самостійна робота – 300 годин.

Для студентів заочної форми навчання загальний обсяг становить 750 годин, з них: практичні аудиторні заняття – 49 годин, кваліфікаційна робота бакалавра – 20,5 годин, самостійна робота – 680,5 годин.

Для самостійної роботи студентів програмою передбачено виконання важливого обсягу практичних завдань, пов'язаних безпосередньо як зі збором

та систематизацією необхідної інформації за темою проекту так і розробкою авторської концепції композиційного рішення теми та подальшим виконанням оригіналів.

Компетентності бакалавра, що забезпечує дисципліна

Програмні компетентності	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних положень і методів та характеру ризикується певною невизначеністю умов.	Інтегральна компетентність
Загальні компетентності:	ЗК
1. Здатність цінувати і поважати національну своєрідність та мультікультурність, знати історію, культуру та мистецтво України.	ЗК-1
2. Здатність використовувати базові знання про стан і проблеми екології сучасного світу й України зокрема, розвивати еко-культуру в суспільстві засобами мистецтва.	ЗК-2
3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних, комп'ютерних і медіа технологій у практичній діяльності.	ЗК-3

Фахові компетентності:	ФК
1. Здатність володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва.	ФК-1
2. Здатність використовувати базові знання з композиційної побудови художнього твору.	ФК-2
3. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації у період навчальних та виробничих практик з метою подальшого застосування в практичній діяльності за фахом.	ФК-3

4. Здатність на основі сформованості професійних компетентностей виконувати кваліфікаційну роботу бакалавра.	ФК–4
5. Здатність використовувати у професійній діяльності знання та навички з дисципліни: «Композиція».	ФК–5

III. ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК

В результаті вивчення дисципліни «Композиція книги» студент повинен **знати:**

- історію становлення та розвитку книгодрукування;
- методичні принципи роботи над композицією книги, журналу тощо;
- основні формати друкованих видань;
- специфіку серійних видань;
- методику збору та систематизації інформації для проекту видання;
- образотворчі засоби книжкової композиції, особливості журнальної композиції;
- візуальні методи побудови художнього образу в ілюстративному ряді;
- принципи застосування комп'ютерних технологій у додрукарській підготовці макету видання;

вміти:

- розробляти авторську концепцію рішення теми видання;
- застосовувати образотворчі, типографічні засоби композиції у рішенні основних елементів видання;
- проектувати книжкові видання у різних стилях, в залежності від змісту та часом створення літературного твору;
- використовувати оригінальні графічні техніки та комп'ютерні технології для втілення авторського задуму;
- малювати з натури для збору підготовчого матеріалу за темою літературного твору для розробки макету видання;
- творчо підходити до розробки ескізів та оригіналів;

- працювати з комп'ютером та необхідним програмним забезпеченням;
- оформлювати роботи та організувати експозицію.

мати навички:

- малювати з натури для збору підготовчого матеріалу за темою;
- творчого підходу в розробці ескізів та оригіналів;
- праці з комп'ютером та необхідним програмним забезпеченням;
- оформлення робіт та організації експозиції.

IV. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОМПОЗИЦІЯ»

у навчально-творчій майстерні книги

Денна форма навчання:

Навчальним планом підготовки бакалаврів викладання дисципліни «Композиція книги» передбачено у 5, 6, 7, 8 семестрах у обсязі 25 кредитів ECTS (750 годин), з них: лекції – 8 годин, практичні заняття – 292 години, кваліфікаційна робота бакалавра – 150 годин, самостійна робота – 300 годин.

Заочна форма навчання:

Навчальним планом підготовки бакалаврів заочної форми навчання викладання дисципліни «Композиція книги» передбачено у 5, 6, 7, 8 семестрах у обсязі 25 кредитів ECTS (750 годин), з них:

практичні заняття – 49 години, кваліфікаційна робота бакалавра – 20,5 годин, самостійна робота – 680,5 годин.

Навчальна дисципліна «Композиція книги» складається з 7 модулів, які відповідають 4 навчальним семестрам і містять 11 практичних завдань, зв'язаних між собою змістовими складовими.

5 СЕМЕСТР / 1, 2 модулі містять 3 практичні завдання – створення власної книги:

- Створення візуального ряду із 6-ти полосних ілюстрацій.
Монохромна кольорова гама, формат А4;
- Типографічне оформлення власного тексту. Вивчення основних елементів книги;
- Титул та обкладинка. Виготовлення макету обкладинки власноруч.

6 СЕМЕСТР / 3, 4 модулі містять 3 практичні завдання - вивчення різних форм книг :

- Книжка-гармошка: створення візуального образу літературного твору(на прикладі казки Ш. Перро «Червона Шапочка») Спроба зробити власну авторську концепцію твору, гармонійно пов'язану із форматом, формою, та графічним рішенням композиції книги, яacob'єкту візуального мистецтва.
- Комплексне оформлення збірки поезії (формат вільний, макет).
- Розробка системи рубрикації на прикладі видання-довідника(тематика вільна та формат вільній).

7 СЕМЕСТР / 5, 6 модулі містять 2 практичні завдання:

- Проектування серійного книжкового видання (формат вільний, макет) та проект обкладинки (суперобкладинки, палітурки) до іншого видання цієї ж серії.
- Дизайн розворотів і обкладинки періодичного видання – журналу (тематика вільна).

8 СЕМЕСТР / 7, 8 модулі містять 1 комплексне завдання:

- Комплексне оформлення книги або створення серії ілюстрацій (тематика вільна).

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у форміекзаменаційних переглядів. Передбачені рубіжні етапи контролю у форміпоточних переглядів практичних робіт та окремих складових комплекснихзавдань згідно змістових модулів.

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

П'ятий семестр

КНИГА - ЯК ЄДИНЕ ЦІЛЕ

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН							
	Денна форма				Заочна форма			
	УСЬОГО	у тому числі			УСЬОГО	у тому числі		
		лекцій	практ.	сам.р.		лекцій	практ.	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
МОДУЛЬ 1								
Тема 1 Створення візуального ряду із бти полосних ілюстрацій. Монохромна кольорова гама, формат А4;	-	1	19	19	-	-	3	30
Тема 2 Типографічне оформлення власного тексту. Вивчення основних елементів книги;	-	-	18	19	-	-	4	39
Разом за МОДУЛЕМ 1	76	1	37	38	76	-	7	69
МОДУЛЬ 2								
Тема 3 Титул та обкладинка. Виготовлення макету обкладинки власноруч.	-	1	36	37	-	-	5	69
Разом за МОДУЛЕМ 2	74	1	36	37	74	-	5	69
УСЬОГО ГОДИН за семестр:	150	2	73	75	150	-	12	138

Шостий семестр

РІЗНІ ВИДИ КНИГИ

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН							
	Денна форма				Заочна форма			
	УСЬОГО	у тому числі			УСЬОГО	у тому числі		
		лекцій	практ.	сам.р.		лекцій	практ.	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
МОДУЛЬ 3								
Тема 4 Книжка-гармошка: створення візуального образу літературного твору (на прикладі казки Ш. Перро «Червоний Капелюшек»)	-	1	22	20	-	-	2	40
Тема 5 Розробка системи рубрикації на прикладі видання дові дника (тематика та форматвільний)	-	-	22	25	-	-	3	45
Разом за МОДУЛЕМ 3	90	1	44	45	90	-	5	85
МОДУЛЬ 4								
Тема 6 Комплексне оформлення збірки поezії (формат вільний, макет);	-	1	44	45	90	-	10	80
Разом за МОДУЛЕМ 4	90	1	44	45	90	-	10	80

УСЬОГО ГОДИН за семестр:	180	2	88	90	180	-	15	165
-------------------------------------	------------	----------	-----------	-----------	------------	----------	-----------	------------

Сьомий семестр
СЕРІЙНІ ТА ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН							
	Денна форма				Заочна форма			
	УСЬОГО	у тому числі			УСЬОГО	у тому числі		
		лекцій	практ.	сам.р.		лекцій	практ.	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
МОДУЛЬ 5								
Тема 7 Проектування серійного книжкового видання (формат вільний, макет) та проект обкладинки (суперобкладинки, палітурки) до іншого видання цієї ж серії	-	1	37	38	-	-	7	69
Разом за МОДУЛЕМ 5	76	1	37	38	76	-	7	69
МОДУЛЬ 6								
Тема 8 Дизайн розворотів і обкладинки періодичного видання – журналу (тематика вільна)	-	1	36	37	-	-	5	69
Разом за МОДУЛЕМ 6	74	1	36	37	74	-	5	69
УСЬОГО ГОДИН за семестр:	150	2	73	75	150	-	12	138

Восьмий семестр
ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ

Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН							
	Денна форма				Заочна форма			
	УСЬОГО	у тому числі			УСЬОГО	у тому числі		
		лекцій	практ.	сам.р.		лекцій	практ.	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
МОДУЛЬ 7								
Тема 9. Комплексне оформлення книги або створення серії ілюстрацій	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема 9.2. Розробка авторської концепції рішення теми	-	-	10	10	-	-	2	20
Тема 9.3. Композиційний пошук рішення теми	-	-	45	46	-	-	6	57
Тема 9.4. Визначення оптимального композиційного рішення теми			3	4			2	
Разом за МОДУЛЕМ 7	120	2	58	60	120	-	10	110
МОДУЛЬ 8 Кваліфікаційна робота бакалавра								
Тема 9.5. Доопрацювання композиційного рішення теми диплома	-	-	3	30	-	-	3	30
Тема 9.6. Робота над пояснювальною запискою			5	30			5	30

Тема 9.7 Додрукарська підготовка оригіналів			10	65			-	10	65
Тема 9.8 Друк оригіналів			2,5	4,5				2,5	4,5
Разом за МОДУЛЕМ 8	150	-	75	75	150	-		20,5	129,5
УСЬОГО ГОДИН за семестр:	270	2	78,5	189,5	270	-		30,5	239,5
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ЧАСУ	750	8	367	375	750	-		69,5	680,5

VI. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Програмою не передбачається проведення семінарських занять

VII. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин: денна/заоч.
<i>П'ятий семестр. МОДУЛЬ 1</i>		
1.	Тема 1. Створення візуального ряду із бти полосних ілюстрацій. Монохромна кольорова гама, формат А4; Тема 2. Типографічне оформлення власного тексту. Вивчення основних елементів книги;	19/3 18/4
Разом за МОДУЛЕМ 1		37/7
<i>П'ятий семестр. МОДУЛЬ 2</i>		
2.	Тема 3. Титул та обкладинка. Виготовлення макету обкладинки власноруч.	36/5
Разом за МОДУЛЕМ 2		36/5
Загальна кількість практичних годин за семестр		75/12
<i>Шостий семестр. МОДУЛЬ 3</i>		

3.	Тема 4. Книжка - гармошка: створення візуального образу літературного твору (на прикладі казки Ш. Перро «Червона Шапочка») Тема 5. Розробка системи рубрикації на прикладі видання-довідника (тематика та формат вільний)	22/2 22/3
Разом за МОДУЛЕМ 3		44/5
<i>Шостий семестр. МОДУЛЬ 4</i>		
4.	Тема 6 Комплексне оформлення збірки поезії (формат вільний, макет)	44/10
Разом за МОДУЛЕМ 4		44/10
Загальна кількість практичних годин за семестр		88/15
<i>Сьомий семестр. МОДУЛЬ 5</i>		
5.	Тема 7 Проектування серійного книжкового видання (формат вільний, макет) та проект обкладинки (суперобкладинки, палітурки) до іншого видання цієї ж серії	38/7
Разом за МОДУЛЕМ 5		38/7
<i>Сьомий семестр. МОДУЛЬ 6</i>		
6.	Тема 8 Дизайн розворотів і обкладинки періодичного видання – журналу (тематика вільна)	36/5
Разом за МОДУЛЕМ 6		38/5
Загальна кількість практичних годин за семестр		76/12
<i>Восьмий семестр. МОДУЛЬ 7</i>		
7.	Тема 9 Комплексне оформлення книги або створення серії ілюстрацій 7.2 Розробка авторської концепції рішення теми 7.3 Композиційний пошук рішення теми 7.4 Визначення оптимального композиційного рішення теми	2/- 10/2 45/6 3/2
Разом за МОДУЛЕМ 7		60/10
<i>Восьмий семестр. МОДУЛЬ 8</i>		
8.	Кваліфікаційна робота бакалавра: 8.1 Доопрацювання композиційного рішення теми триптиху 8.2 Робота над пояснювальною запискою 8.3 Додрукарська підготовка оригіналів 8.4 Друк оригіналів	30/3 30/5 65/10 4.5/2,5
Разом за МОДУЛЕМ 8		129,5/20,5

	Загальна кількість практичних годин за семестр	189,5/30,5
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ЧАСУ	375/69,5

VIII. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою не передбачається проведення лабораторних занять.

IX. САМОСТІЙНА РОБОТА

Робоча програма з дисципліни «Композиція» не передбачає додаткових практичних завдань для самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів має бути спрямованою на збір необхідної інформації та завершення практичних завдань за зазначеною тематикою 1–4 модулів і містити такі складові:

- *робота з літературними джерелами в бібліотеці академії, мережі Інтернет;*
- *аналіз аналогів;*
- *виконання з натури малюнків, начерків та етюдів за темою завдання;*
- *перегляд художніх і конкурсних виставок*
- *завершення роботи над ескізами та оригіналами плакатів;*
- *оформлення робіт для семестрової експозиції.*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин: денна/заоч.
<i>П'ятий семестр. МОДУЛЬ 1</i>		
1.	Тема 1. Створення візуального ряду із бти полосних ілюстрацій. Монохромна кольорова гама, формат А4;	19/30
	Тема 2. Типографічне оформлення власного тексту. Вивченняосновних елементів книги	19/39
Разом за МОДУЛЕМ 1		38/69
<i>П'ятий семестр. МОДУЛЬ 2</i>		
2.	Тема 3. Титул та обкладинка. Виготовлення макету обкладинкивласноруч.	37/69
Разом за МОДУЛЕМ 2		37/69
Загальна кількість практичних годин за семестр		75/138
<i>Шостий семестр. МОДУЛЬ 3</i>		

3.	Тема 4. Книжка-гармошка: створення візуального образолітературного твору (на прикладі казки Ш. Перро «Червона Шапочка») Тема 5. Розробка системи рубрикації на прикладі видання довідника (тематика та формат вільний)	20/40 25/45
Разом за МОДУЛЕМ 3		45/85
<i>Шостий семестр. МОДУЛЬ 4</i>		
4.	Тема 6. Комплексне оформлення збірки поезії (формат вільний, макет)	45/80
Разом за МОДУЛЕМ 4		45/80
Загальна кількість практичних годин за семестр		90/165
<i>Сьомий семестр. МОДУЛЬ 5</i>		
5.	Тема 7. Проектування серійного книжкового видання (формат вільний, макет) та проект обкладинки (суперобкладинки, палітурки) до іншого видання цієї ж серії	38/69
Разом за МОДУЛЕМ 1		38/69
<i>Сьомий семестр. МОДУЛЬ 6</i>		
6.	Тема 8. Дизайн розворотів і обкладинки періодичного видання – журналу (тематика вільна)	37/69
Разом за МОДУЛЕМ 6		37/69
Загальна кількість практичних годин за семестр		75/138
<i>Восьмий семестр. МОДУЛЬ 7</i>		
7.	Тема 9. Комплексне оформлення книги або створення серії ілюстрацій 9.2 Розробка авторської концепції рішення теми 9.3 Композиційний пошук рішення теми 9.4 Визначення оптимального композиційного рішення теми	2/ 10/20 46/80 4/10
Разом за МОДУЛЕМ 7		60/110
<i>Восьмий семестр. МОДУЛЬ 8</i>		
8.	Кваліфікаційна робота бакалавра: 8.1 Доопрацювання композиційного рішення теми 8.2 Робота над пояснювальною запискою 8.3 Додрукарська підготовка оригіналів 8.4 Друк оригіналів	30/30 30/30 65/65 4.5/4,5

	Разом за МОДУЛЕМ 4	129,5/129,5
	Загальна кількість практичних годин за семестр	189,5/239,5

X. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Програмою передбачається, що всі пропоновані практичні завдання у кожного студента повинні мати оригінальне графічне рішення. Крім того, можливе виконання додаткових композицій за темою.

XI. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Передбачають *метод повідомлення та засвоєння нових знань*, що реалізується в процесі ознайомлення студентів з теоретичним і візуальним матеріалом (за певними темами) та виконання ними серії практичних завдань. Основна форма вивчення курсу – практичні завдання. *Мета* запропонованих завдань – отримання студентами фахових компетентностей у галузі проектування книжкових видань.

Основними дидактичними принципами, що покладені в основу викладання дисципліни є:

- навчання на високому рівні поставленої задачі;
- швидкий темп вивчення навчального матеріалу;
- усвідомлення матеріалу через особисте сприйняття;
- систематична робота над особистісним розвитком студентів.

В ході роботи над завданнями вагомим методичним фактором виступає постійний принцип зростання складності на кожному етапі виконання практичних завдань. Сам характер етапів дозволяє досить ясно вирішувати окремі композиційні проблеми. Викладач задає напрямок у творчому мисленні студента, і його роль як керівника, у першу чергу, є консультативною. Також у процесі навчання студенти поступово привчаються працювати у самостійному режимі.

Професійний та особистісний розвиток студента, в ході навчання, здійснюється не тільки завдяки змісту навчального матеріалу, а й особистістю викладача і його стилем спілкування зі студентами.

XII. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено *рубіжні етапи контролю* у формі модульних переглядів ескізів, процесу роботи над виконанням завдань. *Підсумковий контроль* засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів. (Таблиці 1,2)

Таблиця 1

Розподіл балів, які отримують студенти
П'ятий семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 1	Теми: 1.2, 1.3, 1.4, завдання 1	<i>Виконання ескізів. Модульний перегляд</i>	0–40
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 1			0–40
М 2	Тема 2.2, 2.3, завдання 2	<i>Виконання оригіналів. Модульний перегляд</i>	60
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 2			0–60
<i>Загальна кількість балів засеместр</i>			0–100

Шостий семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 3	Теми: 3.2, 3.3, завдання 3	<i>Виконання ескізів. Модульний перегляд</i>	0–40
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 3			0–40
М 4	Тема 4.2, 4.3, завдання 4	<i>Виконання оригіналів. Модульний перегляд</i>	0–60
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 4			0–60
<i>Загальна кількість балів засеместр</i>			0–100

Сьомий семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 5	Теми: 5.2, 5.3, 5.4, завдання 5	<i>Виконання ескізів. Модульний перегляд</i>	0–40
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 3			0–40
М 6	Тема 6.2, 6.3, завдання 6	<i>Виконання оригіналів. Модульний перегляд</i>	0–60
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 4			0–60
<i>Загальна кількість балів засеместр</i>			0–100

Восьмий семестр

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 7	Теми: 7.2, 7.3, 7.4, завдання 7	<i>Виконання ескізів. Модульний перегляд</i>	0–40
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 3			0–40
М 8	Тема 8.1, 8.2, 8.3, 8.4. кваліфікаційна робота бакалавра	<i>Виконання оригіналів. Модульний перегляд</i>	0–60
Загальна кількість балів за МОДУЛЬ 4			0–60
<i>Загальна кількість балів засеместр</i>			0–100

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре

75–81	C	
64–74	D	задовільно
60–63	E	
35–59	EX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	E	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінки знань та умінь студентів з дисципліни «Композиція»

- 90–100 балів** («відмінно» за національною шкалою, **A**—за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів **1–3 місце**) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.
- 82–89 балів** («добре» за національною шкалою, **B** —за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
- 75–81 балів** («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
- 64–74 балів** («задовільно» за національною шкалою, **D** —за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
- 60–63 балів** («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна передача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

ХІІІ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Келейников И. Дизайн книги: от слов к делу / Иннокентий Келейников. – М. : РИП-ХОЛДИНГ, 2012. – 304 с.
2. Серов С. И. Гармония классической типографики / Сергей Иванович Серов. – М. : Линия График, 2003. – 32 с.
3. Серов С. И. Типографика визуальной коммуникации / Сергей Иванович Серов. – М. : Линия График, 2004. – 32 с.

ХІV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Ляхов В. Н. Очерки теории искусства книги / Воля Николаевич Ляхов. – М. : Книга, 1971. – 255 с.
2. Ляхов В. Н. Книга как система / В. Н. Ляхов // Книга как художественный предмет : формат, цвет, конструкция, композиция. – М. : Книга, 1990. – С. 244-245.
3. Чихольд Я. Облик книги: Избранные статьи о книжном оформлении / Ян Чихольд ; [пер. с нем. В. В. Лазурского, В. П. Милютин, П.Ф.Чекрыжова]. – М. : Книга, 1980. – 240 с.
4. Рудер Э. Типографика : руководство по оформлению / Эмиль Рудер; [пер. с нем., послесловие и комент. М. Жукова]. – М. : Книга, 1982. – 286 с.
5. Книгопечатание как искусство : типографы и издатели XV–XX вв. о секретах своего ремесла ; [пер. с нем., фр., англ., ит. и комент. И. Е. Бабановой] / Сост. Р. Зиховски, Г. Тиман. – М. : Книга, 1987. – 382 с.
6. Кричевский В. Типографика в терминах и образах / Владимир Кричевский. В 2 т. – М. : Слово, 2000. Т 1. – 146 с.
7. Цельтнер В. Искусство книжной графики и современность / В. Цельтнер // Искусство книги. 68/69. – М. : Книга, 1975. – С. 100-101.

Допоміжна:

8. Серов С. И. Парадигмы графического дизайна : [альбом : учеб. пособие для студентов] / С. И. Серов. – М. : AlmaMater, 2007. – 192 с.
9. Феличи Д. Типографика : шрифт, вёрстка, дизайн / Джеймс Феличи ; [пер. с англ. и коммент. С. И. Пономаренко]. – СПб. : БХВ-Петербург, 2005. – 496 с.
10. Шпикерман Э. О шрифте / Эрик Шпикерман ; [пер. с англ. Н. Мухина]. – М. : ПараТайп, 2005. – 192 с.
11. Брингхерст Р. Основы стиля в типографике / Роберт Брингхерст ; [пер. с англ. Г. Северской]. – М. : изд. Д. Аронов, 2006. – 432 с.
12. Огієнко І. І. Історія українського друкарства / І. І. Огієнко. – К. : Либідь, 1994. – 448 с.
13. Немировский Е. Л. Мир книги. С древнейших времен до начала XX века / Евгений Львович Немировский. – М. : Книга, 1986. – 288 с.
14. Friedl, F. Typography. When Who How / Friedl, Friedrich ; Ott, Nicolaus ; Stein, Bernhard. – Köln : Könnemann Verlagsgesellschaft mbH, 1998. – 302 p.
- XV. ІНФОРМАЦІЙНІ (ЕЛЕКТРОННІ) РЕСУРСИ**
15. Серов С. И. Легкое дыхание : [Электронный ресурс] / С. И. Серов ; ред. П. Банкова. – Портал о дизайне. – Электрон. дан. – М. : КАК проект, 2007. – Режим доступа : <http://kak.ru/columns/serov/a1237/> , вільний. – Загол. з екрану. – Мова рос.
16. Серов С. И. Простое русское слово : [Электронный ресурс] / С. И. Серов ; ред. П. Банкова. – Портал о дизайне. – Электрон. дан. – М. : КАК проект, 1996-2009. – Режим доступа : <http://kak.ru/columns/serov/a1317> , вільний. – Загол. з екрану. – Мова рос.
17. Серов С. И. Серебро книжной полосы : [Электронный ресурс] / С. И. Серов ; ред. П. Банкова. – Портал о дизайне. – Электрон. дан. – М. : КАК проект, 2007. – Режим доступа : <http://kak.ru/columns/serov/a2666/> , вільний. – Загол. з екрану. – Мова рос.
18. Серов С. И. Читая Чихольда : [Электронный ресурс] / С. И. Серов ; ред. П. Банкова. – Портал о дизайне. – Электрон. дан. – М. : КАК проект, 2007. – Режим доступа : <http://kak.ru/columns/serov/a2666/> , вільний. – Загол. з екрану. – Мова рос.
19. Серов С. И. Всегда и везде: [Электронный ресурс] / С. И. Серов ; ред. П. Банкова. – Портал о дизайне. – Электрон. дан. – М. : КАК проект, 2007. – Режим доступа : <http://kak.ru/columns/serov/a2666/> , вільний. – Загол. з екрану. – Мова рос.
20. Серов С. И. Долгое прощание : [Электронный ресурс] / С. И. Серов ; ред. П. Банкова. – Портал о дизайне. – Электрон. дан. – М. : КАК проект, 2006. – Режим доступа : <http://kak.ru/columns/serov/a1484/> , вільний. – Загол. з екрану. – Мова рос.

Українська мова	Англійська мова	Російська мова
1. Книга	<i>1. Book</i>	1. Книга
2. Авторська книга	<i>2. Author'sbook</i>	2. Авторская книга
3. Композиція	<i>3. Composition</i>	3. Композиция
4. Образотворчі засоби композиції	<i>4. Artistic means of the composition</i>	4. Изобразительные средства композиции
5. Бакалавр	<i>5. Bachelor</i>	5. Бакалавр
6. Магістр	<i>6. Master of Art</i>	6. Магистр
7. Творча майстерня	<i>7. Creative workshop</i>	7. Творческая мастерская
8. Художній образ	<i>8. Artistic image</i>	8. Художественный образ
9. Візуальний образ	<i>9. Visual image</i>	9. Визуальный образ
10. Практичні завдання	<i>10. Practical tasks</i>	10. Практические задания
11. Додрукарська підготовка оригіналу	<i>11. Underprintpreparation original</i>	11. Допечатная подготовка оригинала
12. Цифровий шрифт, комп'ютерний шрифт	<i>12. Digitalfont</i>	12. Цифровой шрифт, компьютерный шрифт
13. Кирилиця	<i>13. Cyrillic</i>	13. Кириллица
14. Латиниця	<i>14. Latin, Roman</i>	14. Латиница
15. Модульна сітка	<i>15. Modulargrid</i>	15. Модульная сетка
16. Заголовок	<i>16. Headline</i>	16. Заголовок
17. Акцидентні шрифти	<i>17. Display faces</i>	17. Акцидентные шрифты

18. Авторський друк	<i>18. Authorseal</i>	18. Авторская печать
19. Відріз книги	<i>19. Cutting of book</i>	19. Обрез книги
20. Курсив	<i>20. Italic</i>	20. Курсив
21. Аркуш	<i>21. Sheet</i>	21. Лист
22. Поліграфія	<i>22. 1) Printing industry; 2) Printing art / trades</i>	22. Полиграфия
23. Фотографія	<i>23. Photography</i>	23. Фотография
24. Кодекс	<i>24. Codex</i>	24. Кодекс
25. Лазерний друк	<i>25. Laserprint</i>	25. Лазерная печать
26. Струйний друк	<i>26. Ink-jetprint</i>	26. Струйная печать
27. Офсетний друк	<i>27. Offsetprinting</i>	27. Офсетная печать
28. Адитивна кольорова модель (RGB)	<i>28. Additive color model (RGB)</i>	28. Аддитивная цветовая модель (RGB)
29. Субтративна кольорова модель (CMYK)	<i>29. Subtractive color model (CMYK)</i>	29. Субтративная цветовая модель (CMYK)
30. Розділ кольору	<i>30. Separation</i>	30. Цветоделение